

Luxembourg, 16. april 2018
(OR. en)

7956/18

MAMA 59
CFSP/PESC 341
RELEX 318
SY 4

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 16. april 2018

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 7941/18 MAMA 58 CFSP/PESC 339 RELEX 316 SY 3

Zadeva: Sklepi Sveta o Siriji

– Sklepi Sveta z dne (16. aprila 2018)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o Siriji, ki jih je Svet sprejel na 3613. seji 16. aprila 2018.

OSNUTEK SKLEPOV SVETA O SIRIJI

1. Teče osmo leto konflikta v Siriji, zaznamovanega z nenehnim in vsesplošnim nasiljem, vztrajnimi in brutalnimi kršitvami mednarodnega prava, vključno z zlorabami človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava, s strani vseh akterjev ter večkratno uporabo kemičnega orožja s strani sirskega režima in Daiša. Za katastrofalne humanitarne razmer in trpljenje sirskega prebivalstva je najbolj odgovoren sirski režim. Odločno obsojamo dejstvo, da sirski režim še naprej vedno znova uporablja kemično orožje, kot je storil tudi v zadnjem napadu v Dumi, kar predstavlja hudo kršitev mednarodnega prava in napad na človeško dostojanstvo. Zato se Svet zaveda, da so bili usmerjeni zračni napadi ZDA, Francije in Združenega kraljestva na objekte, povezane s kemičnim orožjem, posebni ukrepi, katerih edini cilj je bil preprečiti sirskemu režimu, da še naprej uporablja kemično orožje in kemične snovi za ubijanje lastnega prebivalstva. Svet podpira vsa prizadevanja za preprečitev uporabe kemičnega orožja. To je stališče, ki je bilo v imenu EU izraženo pri Organizaciji za prepoved kemičnega orožja.
2. V zvezi s tem Svet opozarja na svoje predhodne sklepe, zlasti tiste z dne 4. aprila 2017, in potrjuje, da cilji strategije Evropske unije o Siriji še vedno veljajo.

3. Poudarjamo, da bi bilo treba trenutni zagon uporabiti za oživitev iskanja politične rešitve sirskega konflikta. Evropska unija ponovno poudarja, da sirskega konflikta ni mogoče rešiti z vojaškimi sredstvi. Kljub temu pa sirski režim ob podpori svojih zaveznikov Rusije in Irana od lanskega leta krepi svoje vojaške operacije, ne da bi se oziral na civilne žrtve. EU najodločneje obsoja vse napade, ki se namerno in nediskriminatorno izvajajo nad civilnim prebivalstvom ter civilno infrastrukturo, bolnišnicami in šolami. Nenehno namerno zavračanje in oviranje dostopa humanitarne pomoči do ljudi v stiski je očitna kršitev načel mednarodnega humanitarnega prava, ki se mora končati. EU obsoja ofenzivo, ki jo z rusko podporo izvaja sirski režim in v kateri je bila razdejana vzhodna Guta, ter poziva k takojšnjemu prenehanju zračnih napadov, zlasti v Idlibu in na jugu Sirije. Vse sprte strani, še zlasti pa režim in njegove zaveznike, poziva, naj vzpostavijo premirje, da se zagotovita dostop humanitarne pomoči in zdravstvena evakuacija, kakor je bilo soglasno sprejeto v Resoluciji VSZN 2401. V teh razmerah se možnost politične rešitve še bolj oddaljuje. Poleg tega je položaj dodatno otežilo še turško vojaško posredovanje v severozahodni Siriji, ki je povzročilo razselitev velikega števila lokalnega prebivalstva in predstavlja dodaten razlog za hudo zaskrbljenost. S tem v zvezi EU izraža obžalovanje ponavljajočih se kršitev tako imenovanih območij za umiritev razmer ter poziva Rusijo, Iran in Turčijo, ki so jamčili za dogovor iz Astane, naj zagotovijo, da bo nasilje končano in bo omogočen neoviran, varen in trajen dostop humanitarne pomoči po vsej Siriji, ter izpolnijo svoje zaveze za vzpostavitev premirja po vsej državi in prenehanje obleganj. Poleg tega izraža tudi močno zaskrbljenost zaradi poročil o družbenem in demografskem inženiringu na območjih po vsej Siriji.

4. Stopnjevanje vojaških napetosti od začetka letošnjega leta je dodatno poslabšalo že tako izjemno težke humanitarne razmere v Siriji. Močno so se poslabšale zlasti razmere v vzhodni Guti in Idlibu. Pomoč potrebuje 13,1 milijona ljudi, ki živijo v izredno nevarnih razmerah, 6,1 milijona ljudi je notranje razseljenih, skoraj 3 milijone ljudi pa je ujetih v obleganih in težko dostopnih območjih. Nujno potrebna zaščita civilistov je pravna obveznost in moralna dolžnost. Hudo zaskrbljenost povzroča tudi prisotnost eksplozivnih sredstev. EU je še naprej zavezana reševanju življenj in lajšanju trpljenja ter skrbi za najbolj ogrožene ljudi po vsej državi. Zaščita civilnega prebivalstva, za kar je odgovoren predvsem sirski režim, in zagotavljanje, da se pomoč dostavlja pravočasno in v skladu s humanitarnimi načeli, sta nujni prednostni nalogi. V tej zvezi EU odločno obsoja sprte strani zaradi vztrajne blokade in odrekanja dostopa humanitarne pomoči do ljudi, ki jo potrebujejo, tudi nujne zdravstvene evakuacije, ter dosledno zaseganje medicinskih izdelkov iz humanitarnih konvojev s strani sirskega režima. To se mora končati. EU zahteva, da vse sprte strani, zlasti sirski režim, po vsej državi skladno z mednarodnim humanitarnim pravom zagotovijo neoviran, nemoten, varen in stalen dostop do ljudi v stiski, ne glede na to, kje se nahajajo. Pozdravlja sprejetje Resolucije VSZN 2393 decembra 2017, ki z omogočanjem čezmejne pomoči zagotavlja rešilno bilko milijonom Sircev, ki potrebujejo pomoč, ter bo naredila vse v svoji moči, da zagotovi čim bolj neposredno dostavljanje humanitarne pomoči vsem prebivalcem v stiski po vsej Siriji. EU obsoja obleganje naseljenih območij in stradanje civilistov, ki se uporablja kot bojna metoda, ter prisilno razseljevanje prebivalstva; oboje bi lahko pomenilo vojne zločine ali zločine proti človeštvu. Nadaljevala bo intenzivne dejavnosti humanitarne diplomacije, tudi na konferenci „Bruselj II“, da bi lahko izkoristili vse možnosti za izboljšanje dostopa in zaščite, pa tudi spodbujanje spoštovanja humanitarnih načel za dostavo pomoči. Poleg tega izraža tudi globoko zaskrbljenost zaradi vedno slabših humanitarnih razmer v severozahodni Siriji, zlasti v regiji Afrin po turškem vojaškem posredovanju, in poudarja, da je treba humanitarnim organizacijam nujno in takoj zagotoviti varen in neoviran humanitarni dostop. V tej regiji in po vsej državi je treba vzpostaviti pogoje za varno, prostovoljno in dostojno vrnitev notranje razseljenih oseb in beguncev.

5. EU ponavlja, da bo trajna rešitev konflikta mogoča le ob dejanski politični tranziciji v skladu z RVSN 2254 in ženevskim sporočilom iz leta 2012, ki jo bodo izpogajale sirske strani v okviru ženevskega procesa pod vodstvom ZN, ter ostaja zavezana enotnosti, suverenosti in ozemeljski celovitosti sirske države. Pri tem izreka priznanje posebnemu odposlancu ZN za Sirijo Staffanu de Misturi za neutrudna prizadevanja za hiter začetek izvajanja vseh zadevnih resolucij VSZN. Zdaj bi bilo treba prednostno vzpostaviti ustavni odbor pod sirskim vodstvom in pod okriljem Združenih narodov v Ženevi, nato pa hitro sprejeti nadaljnje ukrepe, ki bodo omogočili začetek procesa politične tranzicije, dogovorjene v pogajanjih. EU obžaluje, da sirski režim onemogoča pogovore pod vodstvom ZN, in poziva zaveznike režima, naj zagotovijo, da se bo sirski režim v celoti vključil v ta proces, ki poteka v skladu s pooblastilom VSZN. Evropska unija bo naredila vse v svoji moči, da podpre mirno rešitev sirskega konflikta. Njen končni cilj je trajni mir v Siriji.
6. EU bo še naprej podpirala sirsko politično opozicijo v njenem konstruktivnem sodelovanju v političnem procesu v Ženevi in njenem delu s civilno družbo. Prav tako podpira polno in učinkovito udeležbo žensk v političnem procesu ter pozdravlja prizadevanja opozicije v smeri tega cilja. Pozdravlja delo sirske pogajalske komisije, združene vključujoče delegacije opozicije v pogajanjih pod vodstvom ZN, in njeno zavezanost sporazumni rešitvi spora.
7. Za prihodnost Sirije morajo biti značilni mir, demokracija, enakopravno državljanstvo in vladavina prava. Evropska unija si bo v dobro sirskega naroda še naprej odločno in dosledno prizadevala za ta cilj. EU in sirska civilna družba bosta nadaljevali sodelovanje kot ključna deležnika v vključujočem procesu pri spodbujanju uveljavljanja demokracije in spoštovanja človekovih pravic v podporo miru in stabilnosti v Siriji.

8. EU še naprej podpira prizadevanja svetovne koalicije za boj proti Daišu ter poudarja, da bo samo resnična politična rešitev v skladu z Resolucijo VSZN 2254 in ženevskim sporočilom iz leta 2012, ki bo odpravila temeljne vzroke nasilnega ekstremizma in terorizma, zagotovila njegovo trajno izkoreninjenje v Siriji in širši regiji. Opozarja, da se morajo vsi akterji v Siriji usmeriti v boj proti Daišu, ki še ni končan. Preprečevanje ponovne okrepitve te teroristične organizacije ostaja prednostna naloga. EU bo sodelovala pri prizadevanjih za stabilizacijo vseh območij v severovzhodni Siriji, ki jih je svetovna koalicija osvobodila izpod Daiša, da bi tako prispevala k njegovemu trajnemu porazu. Vključujoče, neodvisno in predstavniško lokalno upravljanje bo pomemben dejavnik pri izvajanju celovitejših, trajnejših in bolj vključujočih evropskih stabilizacijskih prizadevanj.
9. EU poziva vse strani, naj v skladu z Resolucijo VSZN 2268 izpustijo osebe, ki so pridržane v nasprotju z mednarodnim humanitarnim pravom, in politične zapornike, ki so večinoma v režimskih zaporih in v centrih za pridržanje. Zahteva informacije o primerih prisilnih izginotij. Neodvisnim opazovalcem bi bilo treba omogočiti vstop v vse objekte za pridržanje. EU izraža popolno podporo prizadevanjem ZN, da bi v okviru ženevskega procesa ustanovili sekretariat za rešitev tega vprašanja.

10. Ugotavljanje odgovornosti in tranzicijsko pravosodje na podlagi ustreznih postopkov, ki omogoča resnično nacionalno spravo, sta predpogoja za trajen mir v Siriji. Svet poudarja, da je treba ugotoviti, kdo je odgovoren, EU pa bo še naprej na čelu prizadevanj za ugotavljanje odgovornosti in bo neumorno skušala odkriti odgovorne za zločine, storjene med sirskim konfliktom. Vse tiste, ki so odgovorni za kršitve mednarodnega prava, zlasti mednarodnega humanitarnega prava in prava človekovih pravic, med katerimi so tudi vojni zločini in zločini proti človeštvu, je treba kazensko preganjati; to velja tudi za storilce kaznivih dejanj zoper verske, etnične ter druge skupine in manjšine. Nekaznovanost za takšne zločine je nedopustna, zato bo EU še naprej podpirala dokumentiranje kršitev človekovih pravic in prizadevanja za zbiranje dokazov za prihodnje sodne postopke. EU pri tem podpira pomembno vlogo preiskovalne komisije ter mednarodnega, nepristranskega in neodvisnega mehanizma ter poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje in zagotoviti dovolj sredstev za nadaljevanje njunega ključnega dela za ugotavljanje odgovornosti v Siriji. Ponovno poziva, naj se obravnavanje razmer v Siriji preda Mednarodnemu kazenskemu sodišču. Ker ni možnosti za mednarodno pravosodje, k zagotavljanju pravice pomembno prispeva pregon vojnih zločinov pod nacionalno pristojnostjo, kjer je mogoč. EU in njene države članice so v celoti zavezane preprečevanju nekaznovanosti ter bodo skušale izkoristiti možnosti, ki jih ponuja usklajeno delovanje pri pregonu kršitev mednarodnega prava, zagrešenih med sirskim konfliktom. EU bo še naprej preučevala potrebo po uvedbi dodatnih omejevalnih ukrepov proti Siriji, dokler se bo represija nadaljevala.

11. EU ponovno izreka odločno obsodbo večkratne uporabe kemičnega orožja s strani sirskega režima in Daiša, ki jo je potrdil skupni preiskovalni mehanizem ZN in Organizacije za prepoved kemičnega orožja (OPCW) ter prijavila preiskovalna komisija. Zaskrbljena je tudi zaradi nenehnih poročil o tem, da režim v zadnjih mesecih uporablja kemično orožje v vzhodni Guti in na drugih območjih v Siriji, vključno z zadnjimi poročili o uničujočem napadu s kemičnim orožjem v Dumi. Opozarja, da je kršenje Konvencije o kemičnem orožju in splošne prepovedi uporabe kemičnega orožja s strani Sirije zelo zaskrbljujoče. V celoti podpira delo misije za ugotavljanje dejstev OPCW pri nadaljnjem preučevanju poročil o uporabi kemičnega orožja ter ekipe za oceno ujemanja med prijavljenim in dejanskim stanjem pri nadaljnji obravnavi vrzeli in neskladij v sirskih prijavah, dokler ne bo prepričana, da je sirski program kemičnega orožja nepreklicno odpravljen. Julija 2017 in marca 2018 je uvedla dodatne omejevalne ukrepe proti sirskim visokim uradnikom in znanstvenikom zaradi njihove vloge pri razvoju in uporabi kemičnega orožja ter je pripravljena preučiti potrebo po nadaljnjih ukrepih v prihodnosti. V zvezi s tem poziva VSZN, naj hitro ponovno vzpostavi neodvisni preiskovalni mehanizem, da bo zagotovljeno, da bodo storilci odgovarjali za kemične napade. Pri tem obžaluje ruski veto na podaljšanje mandata skupnega preiskovalnega mehanizma novembra 2017. Vse države poziva, naj uporabijo svoj vpliv, da bi preprečili nadaljnjo uporabo kemičnega orožja, in podpira mednarodno partnerstvo za boj proti nekaznovanosti za uporabo kemičnega orožja.

12. EU bo v skladu s strategijo EU o Siriji sirskega prebivalstvu še naprej pomagala vzdrževati odpornost. Usmerila se bo v potrebe po varnem in enakem dostopu do listin o osebnem stanju, pravice do prebivališča in lastninske pravice, da se zagotovi, da bodo ohranjene pravice Sircev ter da bodo za razseljene osebe izpolnjeni osnovni pogoji za dostojno, varno in prostovoljno vrnitev domov, ko bodo razmere to dovoljevale. Še naprej bo podpirala odpornost z zagotavljanjem izobraževanja, ustvarjanjem delovnih mest, podporo lokalnim civilnim strukturam upravljanja na območjih pod nadzorom opozicije, vključno s sodelovanjem z začasno sirske vlado, prizadevala pa si bo tudi preprečiti zlom državne uprave. Pomoč bo poskušala povečati tako, da bo združila čezmejno pomoč in podporo znotraj Sirije, ter jo zagotavljati v okviru širših prizadevanj za odzivanje na potrebe prebivalstva po vsej Siriji, preprečevanje nasilnega ekstremizma in sektaštva ter krepitev odpornosti na lokalni ravni. Pomoč EU mora koristiti prebivalcem Sirije in treba je preprečiti, da bi jo lahko izkoristil sirske režim za legitimiziranje svojega državnega in lokalnega upravljanja. EU ne bo sodelovala v prezgodnjih prizadevanjih za obnovo/stabilizacijo v nobenem delu Sirije, s katerimi bi lahko podprli socialni in demografski inženiring.
13. EU ponovno poudarja, da bo pripravljena zagotoviti pomoč za obnovo Sirije šele takrat, ko se bo dejansko začela celovita, resnična in vključujoča politična tranzicija, ki jo bodo izpogajale sprte sirske strani na podlagi Resolucije 2254 (2015) Varnostnega sveta ZN in ženevskega sporočila iz leta 2012. Še naprej dejavno podpira ZN pri usklajevanju civilnega stabilizacijskega načrtovanja po sklenitvi sporazuma ter bo nadaljevala delo z mednarodnimi finančnimi institucijami in drugimi donatorji. Posebno odgovornost za stroške obnove bi prav tako morali prevzeti tisti, ki so podžigali konflikt.

14. EU se zaveda posledic sirskega konflikta za sosednje države, ki so svojo zavezanost in odpornost dokazale s sprejemom več milijonov sirskih beguncev v zadnjih nekaj letih, in potrjuje svojo odločenost, da jim zagotovi podporo. Svet pozdravlja dosežke pomoči EU in držav članic, tudi v okviru regionalnega skrbniškega sklada EU za odziv na krizo v Siriji, in napredek, dosežen pri izvajanju dogovorov EU z Jordanijo in Libanonom, za obravnavanje ključnih potreb sirskih beguncev in skupnosti v regiji, ki so jih sprejele. EU ugotavlja, da pogoji za repatriacijo sirskih beguncev, kot jih opredeljuje UNHCR, za zdaj niso vzpostavljeni. Položaj v državah sprejemnicah je še naprej kritičen in očitno je, da je treba ohraniti prizadevanja, da bi tema državam pomagali pri spopadanju z izzivi, ki so povezani z begunsko krizo, tudi kar zadeva potrebe palestinskih beguncev.

15. Svet pozdravlja drugo konferenco v Bruslju z naslovom „Podpiranje prihodnosti Sirije in širše regije“, ki bo 24. in 25. aprila 2018 pod skupnim predsedovanjem Evropske unije in Združenih narodov, kar je nadaljevanje konference v Bruslju aprila 2017, konference v Londonu februarja 2016, donatorskih konferenc v Kuvajtu v obdobju 2013–15 ter konferenc v Berlinu in Helsinkih leta 2014 in 2017. Glavni cilj konference je ohraniti pozornost mednarodne skupnosti na sirskem konfliktu in povečati podporo prizadetemu prebivalstvu. Posebni cilji konference so triplastni, in sicer: posredovala bo sporočilo o stalni široki mednarodni podpori prizadevanjem pod vodstvom ZN za nujno politično rešitev konflikta v skladu z ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta ZN, vključno z RVSZN 2254 in ženevskim sporočilom, obravnavala bo vedno slabše humanitarne razmere v Siriji ter poudarila nadaljnjo močno podporo EU in mednarodne skupnosti za sosednje države, ki so sprejele več kot 5,6 milijona sirskih beguncev. Na konferenci bodo preučili tudi izvajanje mednarodnih zavez za Sirijo in regijo, sprejetih pred enim letom na konferenci Bruselj I, ter si prizadevali pridobiti nove finančne zaveze za obravnavanje vse večjih potreb v Siriji in v regiji. EU in njene države članice kot glavne donatorke pomoči za ublažitev hudih učinkov krize v Siriji, ki so od leta 2011 zagotovile več kot 10,6 milijarde EUR pomoči in ki predstavljajo dve tretjini 5,6-milijardne zaveze na konferenci Bruselj I, se bodo na konferenci Bruselj II ponovno zavezale k znatnemu prispevku ter mednarodno skupnost spodbujale k delitvi bremena, zlasti z nadaljnjimi donacijami za načrt ZN za humanitarno delovanje.
-